

Innst. S. nr. 199

(2006-2007)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

St.prp. nr. 46 (2006-2007)

Innstilling fra justiskomiteen om samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 86/2006 av 7. juli 2006 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2005/14/EF av 11. mai 2005 om ansvarsforsikring for motorvogn

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Bakgrunn

EØS-komiteen vedtok 7. juli 2006 å endre vedlegg IX til EØS-avtalen til å omfatte direktiv 2005/14/EF av 11. mai 2005 om ansvarsforsikring for motorvogn (EØS-komiteens beslutning nr. 86/2006).

Ettersom gjennomføringen i norsk rett krever lovendring, ble beslutningen i EØS-komiteen tatt med forbehold om Stortingets samtykke til godkjenning i samsvar med Grunnloven § 26 annet ledd.

Nærmere om direktivet

Direktivet er et rent endringsdirektiv som endrer de fire motorvognforsikringsdirektivene og annet skadedirektiv, som alle er gjort til en del av EØS-avtalen. Direktivet må derfor sees i sammenheng med gjeldende EØS-regler. Det er ingen direkte indre sammenheng mellom direktivets enkelte bestemmelser. Endringene tar sikte på å oppdatere og forbedre eksisterende direktiver, og dette gjøres på flere ulike områder.

I direktivet endres angivelsen av hvor en motorvogn skal anses for å være hjemmehørende. Det presiseres at en motorvogn som har midlertidige skilter, skal anses som hjemmehørende i den staten hvor skiltene er utstedt. Det føyes også til en bestemmelse som sier at dersom en motorvogn ikke har skilter eller har skilter som ikke tilhører motorvognen på rettmessig måte, skal motorvognen, hvis den er innblandet i en ulykke,

anses som hjemmehørende i den staten hvor ulykken skjer.

Videre foretas det en endring som går ut på at en medlemsstat skal avholde seg fra å kontrollere ansvarsforsikring på motorvogner som vanligvis er hjemmehørende i en annen medlemsstat eller i en tredjestat, når motorvognen kommer inn på dens område fra en annen medlemsstat. Det åpnes likevel for kontroll såfremt dette ikke skjer systematisk, ikke er diskriminerende og foretas som ledd i en kontroll som ikke bare vedrører forsikringskontroll.

Videre gis medlemsstatene mulighet til å unnta visse personer og visse kjøretøy fra forsikringsplikten. Hvis kjøretøy tilhørende en person som forårsaker en ulykke i en annen medlemsstat, skal medlemsstatene utpeke et organ som skal betale erstatning til den skadelidte. Endringen går ut på at en slik plikt til å utbetale erstatning også skal gjelde hvis motorvognen forårsaker en ulykke i den staten hvor den er hjemmehørende. Det bestemmes nå videre at medlemsstatene må sende Kommisjonen en liste over hvilke personer som er unntatt fra forsikringsplikten, og hvilket organ som er ansvarlig for å utbetale erstatning. Endringen går ut på at et kjøretøy som er unntatt fra forsikringsplikten, skal behandles på samme måte som et kjøretøy som ikke har tegnet en lovpålagt forsikring.

Videre slås det fast at den lovpliktige ansvarsforsikringen skal dekke både tingskade og personskade.

Minstebeløpene økes for forsikringsdekning for person- og tingskader. Dette beløpet skal indeksreguleres hvert femte år. Imidlertid fastslås det at det skjønn medlemsstatene har når det gjelder å begrense eller utelukke utbetaling av erstatning for tingskader voldt av en uidentifisert motorvogn, ikke gjelder dersom skadelidte i samme ulykke får vesentlige skader.

Utenlandske forsikringsselskapers skadebehandlerrepresentanter får adgang til å formidle forsikringer innen motorvognforsikringsvirksomhet på vegne av det utenlandske foretaket, på linje med hva som gjelder for annen forsikringsvirksomhet.

Videre presiseres det at en passasjer ikke kan unntas fra forsikringsdekning med den begrunnelse at vedkommende visste eller burde visst at sjåføren var påvirket av alkohol eller andre rusmidler da ulykken fant sted.

Det fastslås også at den lovpliktige ansvarsforsikringen, skal omfatte fotgjengere, syklistar og andre ikke-motoriserte trafikanter.

Det presiseres at den årlige forsikringspremien skal omfatte dekning i hele EØS-området for det aktuelle året.

I tilfeller der en motorvogn blir importert fra en EØS-stat til en annen, skal importstaten fra kjøpstidspunktet og 30 dager fremover være å betrakte som den staten der risikoen er etablert, selv om motorvognen ennå ikke er registrert i importstaten. Det er fastsatt at dersom motorvognen i 30-dagersperioden blir involvert i en ulykke, uten å være forsikret, er det nasjonale byrået i importstaten ansvarlig.

Det tilføyes en ny bestemmelse om opprettelse av et sentralt register for å forenkle skadelidtes, forsikrings-selskapenes og deres juridiske representanters tilgang til grunnleggende opplysninger. Det foretas i tillegg en del mindre endringer som er omtalt i proposisjonen.

Fristen for gjennomføring i nasjonal rett er 11. juni 2007.

Forholdet til norsk rett

Justisdepartementet har fremlagt en odelstingsproposisjon med nødvendige lovendringer, jf. Ot.prp. nr. 30 (2006-2007).

Direktivet krever også endringer i forskrift om trafiktrygd mv. Forslag til endringer i forskriften vil bli sendt på høring av Samferdselsdepartementet. Endelig krever direktivet en endring i forskrift om forsikrings-tjenesteytelser og etablering av filial av forsikringsselskap og pensjonsforetak med hovedsete i annen stat i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde m.m. Forslag til endringer i denne forskriften vil bli sendt på høring av Finansdepartementet.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Gjennomføringen av direktivet vil medføre beskjedne økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

Direktivet omhandler i all hovedsak forholdet mellom skadelidte og forsikringsselskapet. Kommisjonen har lagt til grunn at endringene ikke vil skape særlige nye byrder for forsikringsselskapene, men generelt vil det uansett være slik at nye byrder for forsikringsselskapene innebærer tilsvarende fordeler for skadelidte. Det bør nevnes at det finner sted en viss utvidelse av området for forsikringsdekningen, og at minstebeløpene for forsikringsdekningen økes. I norsk rett er ansvaret for personskader ubegrenset, og endringen vil derfor ikke ha økonomiske konsekvenser her. For

tingskader vil imidlertid beløpene i gjeldende lovverk måtte økes.

Konklusjon og tilråding

Gjennomføring av direktivet vil forbedre skadelidtes situasjon, og dette er etter Justisdepartementets mening en utvikling som bør støttes. Direktivet rydder også opp i enkelte spørsmål i de tidligere direktivene som har skapt tolkningstvil, og bidrar dermed til en klargjøring av rettsstilstanden.

Justisdepartementet vil på denne bakgrunn tilrå at Norge godkjenner beslutningen i EØS-komiteen om endring i EØS-avtalen vedlegg IX om innlemmelse av direktiv 2005/14/EF av 11. mai 2005 om ansvarsforsikring for motorvogn.

Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

UTENRIKSKOMITEENS MERKNADER

Komiteens utkast til innstilling ble 8. mai 2007 oversendt utenrikskomiteen til uttalelse. Utenrikskomiteen opplyste i brev av 9. mai 2007 at komiteen ikke hadde merknader til utkastet.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Anne Marit Bjørnflaten, Ingrid Heggø, Hilde Magnusson Lydvo og Tone Merete Sønsterud, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen, Solveig Horne og Thore A. Nistad, fra Høyre, Elisabeth Aspaker og André Oktay Dahl, og fra Sosialistisk Venstreparti, Kirsti Saxi, er positive til at en nå får implementert et direktiv som vil forbedre den skadelidtes situasjon. Komiteen vil likevel påpeke at dette direktivet kan føre til nye byrder for forsikringsselskapene som igjen kan føre til økte forsikringspremier for den enkelte kunde.

Komiteen viser også til at direktivet rydder opp i enkelte spørsmål i de tidligere direktivene som har skapt tolkningstvil, og bidrar til en klargjøring av rettsstilstanden.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 86/2006 av 7. juli 2006 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2005/14/EF av 11. mai 2005 om ansvarsforsikring for motorvogn.

Oslo, i justiskomiteen, den 15. mai 2007

Anne Marit Bjørnflaten
leder

Solveig Horne
ordfører